

หลักสูตร วินัยและการรักษาวินัย รุ่น 1/2566

โดย กรวรรณ อาจเลิศ

วัตถุประสงค์

1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนในเรื่องการรักษาวินัย
2. สรุปจุดมุ่งหมายและความสำคัญของวินัยได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

เนื้อหา

การรักษาวินัย ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น และศรัทธาในระบบราชการ เจ้าหน้าที่ทุกคนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้แนวทาง และวิธีปฏิบัติราชการ มีความศรัทธาในอาชีพ ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมตามความคาดหวังของประชาชนและสังคม มีความสุจริต ขยัน อดทน รับผิดชอบ เป็นธรรม มุ่งหวังที่จะทำงานให้บรรลุผล รู้จักการทำงานร่วมกับประชาชนอย่างเป็นมิตร โดยหลักสูตรนี้ มีทั้งหมด 4 หัวข้อ ประกอบด้วย

บทที่ 1 ความหมายและความสำคัญของวินัย

วินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังหมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมา ว่าสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

การรักษาวินัย หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง หากพบว่าการกระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยทันที เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากตัวข้าราชการเองที่จะต้องเรียนรู้ สำนึก และตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาก็ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยด้วย

ความสำคัญของวินัย แบ่งได้ดังนี้

ความสำคัญต่อส่วนรวม ได้แก่

1. เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของงานราชการให้งานสำเร็จลุล่วงได้ดี
2. เพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน และความมั่นคงของประเทศ
3. เพื่อความผาสุกของประชาชน
4. เพื่อความสงบเรียบร้อยของวงราชการ

ความสำคัญต่อตนเอง ได้แก่

1. วินัยช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธา

2. วินัยช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
3. วินัยช่วยส่งเสริมความสำเร็จและความก้าวหน้าในการทำงาน และการดำเนินชีวิต

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัย

1. ภายใน ได้แก่ ไม่เข้าใจ ตามใจ ไม่ใส่ใจ ล่อใจ จำใจ ตั้งใจ
2. ภายนอก ได้แก่ อบรมมุข ตัวอย่างไม่ดี ขวัญไม่ดี ความจำเป็นในการครองชีพ ปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา โอกาสเปิดช่องล่อใจ

บทที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

1. ข้าราชการ ได้แก่
 - a. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551
 - b. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556
2. ลูกจ้างประจำ ได้แก่
 - a. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. 2537
 - b. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
 - c. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556
3. พนักงานราชการ ได้แก่
 - a. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547
 - b. ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. 2559
 - c. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. 2559
 - d. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
 - e. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556
4. จ้างเหมาบริการ ได้แก่
 - a. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สัญญาจ้าง

พนักงานราชการห้ามละทิ้งหน้าที่เกิน 7 วัน และข้าราชการห้ามละทิ้งหน้าที่เกิน 15 วันติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

บทที่ 3 ข้อกำหนดวินัย

1. วินัยต่อประเทศชาติ สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา 81)
2. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา
 - a. ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา มาตรา 82 (4) ได้แก่
 - i. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
 - ii. สิ่งในหน้าที่ราชการ
 - iii. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
 - iv. มีเจตนา
 - b. การรายงานเท็จ มาตรา 83 (1) ได้แก่

- i. มีการรายงาน : การบอกเล่าเรื่องราวที่ไปทำไปรู้ไปเห็น ด้วยวาจาหรือหนังสือก็ได้
 - ii. เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง : ไม่รายงานตามความเป็นจริง
 - iii. เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา
 - iv. มีเจตนา
 - c. ข้ามผู้บังคับบัญชา มาตรา 83 (2) ได้แก่
 - ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา เว้นแต่
 - i. ผู้บังคับบัญชาเหนือตนจะสั่งให้ทำ
 - ii. ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว
- 3. วินัยต่อผู้ร่วมงาน
 - a. ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติราชการ มาตรา 82 (7)
 - b. ต้องไม่ก่อกวนก่อกดขี่ ข่มเหงกัน ในการปฏิบัติราชการ มาตรา 83 (7)
 - c. ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. มาตรา 83 (8)
 - i. กระทำต่อข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
 - ii. ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสถานที่ราชการ
 - iii. ผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอม หรือทำให้เดือดร้อนรำคาญ ดังนี้
 - 1. สัมผัสที่ส่อไปทางเพศ
 - 2. วาจาส่อไปในทางเพศ
 - 3. อากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ
 - 4. การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ที่ส่อไปในทางเพศ
 - 5. การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปทางเพศ
- 4. วินัยต่อตนเอง ต้องรักษาชื่อเสียงของตล รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย มาตรา 82 (10)
- 5. วินัยต่อต่อแห่งหน้าที่

มาตรา 82

 - a. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม
 - b. ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติ ค.ร.ม. นโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผน
 - c. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ
 - d. ต้องอุทิศเวลา ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
 - i. ละทิ้ง คือ ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
 - ii. ทอดทิ้ง คือ อยู่แต่ไม่ใส่ใจทำงาน
 - e. ต้องรักษาความลับของทางราชการ
 - f. ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง

มาตรา 83

 - a. ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

- b. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
 - c. ต้องไม่กระทำการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
 - d. ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ ในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท
6. วินัยต่อประชาชน
- a. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 82 (8) ต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม ให้การสงเคราะห์ แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
 - b. มาตรา 83 (9) ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

บทที่ 4 โทษของการกระทำผิดวินัย

ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 85

1. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบโดยทุจริต
2. ละทิ้ง หรือทอดทิ้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุเสียหายร้ายแรง
3. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร
4. กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
5. ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชน ผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
6. กระทำความผิดอาญาได้รับโทษจำคุก
7. ละเว้นหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 เป็นเหตุให้ราชการเสียหายร้ายแรง
8. ละเว้นการกระทำการใดๆ ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.

โทษทางวินัย

1. ข้าราชการ ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก
2. พนักงานราชการ ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าตอบแทน ลดเงินค่าตอบแทน ไล่ออก
3. ลูกจ้างประจำ ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง ลดค่าจ้าง ปลดออก ไล่ออก

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจข้อบัญญัติเกี่ยวกับวินัย และความสำคัญในการรักษาวินัย

แหล่งที่มา

สรุปบทเรียนจากการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

กรมพัฒนาที่ดิน

หลักสูตร : วินัยและการรักษาวินัย รุ่น 1/2566

บรรยายโดย : มาลินี คุณะดิลก จำปาทอง ผู้อำนวยการกลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมพัฒนาที่ดิน